

Nr. 44.

Brasovu,

5. Iuniu

1857.

Gazeta e de două ori pe săptămână.
adresa: Mercurul și Sambata, Foișor
candu se va pute. — Pretiu loru
este pe unu 10 f.; pe diumetate a-
5 f. m. c. înaintru Monaraciei

Pentru tineri străini 7 f. pe 1 sem., și
pe anul întregu 14 f. Se prenumera
a tote poște c. r., cum și la tot cu-
noscuti nostri DD. corespondenți. Pe-
tru serie „petitu“ se ceru 4 c. m. c.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Din calatoria Mai. Sale in Unguria.

Oradea mare, 31. Maiu 1857.

Insufletirea cu care au fostu primeite Maiestatile Sale in tempulu ce au ajunsu marginile Tierei a aflatu resunetu si in animale supusilor credinciosi din tienutulu acesta, si acesta se vedi in tota marimea sa in momentulu candu s'au induratu Maiestatile Sale a fericita si cetatea nostra cu prea inalt'a loru presintia, cu atatu mai tare, cu catu a fostu mai inflacarata asteptarea venirei, ce s'a amanatu cu 10 dile din caus'a betezirei Princesei Sofia.

Aristocrati si deputatiunile cari s'au adunatu din tota partile pe terminulu presipu mai inainte (17. Maiu) — cu intristatiune debatuti de casulu neplacutu, ce a impede catu venirea Maiestatilor Sale, au asteptatu in locu venirea Maiestatilor Sale, ca asia vediendu delatuita pedec'a amanarei se'si depuna tributul omagialu la picioarele Maiestatilor in numele tienutului pre care l'au representat. Intre cei-lalti avuramu fericire de a vedé coadunati si antistitii Eparchiei romane gr. cat. pe Esc. Sa D. Mitropolitul de Alba-Julia, pe Esc. Sa Eppulu localu, si pe Stralucitatile S. Eppi dela Lugosiu si de Gierla asociti de deputatiuni din partea dieceselor, cu a caror'a diregere sunt incredintati; pe Stralucitatea Sa Eppulu Aradului, si alti multi nobili primari.

In a 26. pe la 2 ore dupa amédi anunciatu bubuitulu tunurilor de binevenire si sunetulu campanelor apropiera ospetilor inalti, tota cetatea se reducea la o splendore serbatoresca, si totu insulu se incerca cu atatu mai tare se 'si pota areta bucuria ce o are vediundu intrarea triumfală a Maiestatilor Sale, a Imperatului in indurare si Clementia, si Imperatesei in frumsétia si amenitate. Intrarea Maiestatilor a fostu intre cele mai vie strigari si intonari de bucurie, tota stradele infrumusetate pomposu, si din tota ferestrile valfaiu steagurile dinastiei si ale natiunilor ce locuescu tienutulu acesta. Urmariti de o suita splendida si de banderiile ce au asociu pe Maiestatile Sale la tierii locutiintiei Oradane au ajunsu Maiestatile Sale la beseric'a catedrala de rit. latinu, unde a fostu bineventate de preotimea catolica de ritulu latinu si de ritulu reseriteanu imbracata in vesminte besericesci, de aristocratia, si de preotimea altor confesiuni, de unde dupa finirea „Te Deum“ au descalecatu la resiedint'a menita, unde sau induratu a primi representatiunile omagiale ale deputatiunilor, si ale representantilor diversi. E. Sa Episcopulu latinu le bineventa cu o oratiune rostita in limb'a magiara in numele tienutului locutiintialu Oradani, la care sa induratu Maiestatea Sa de a responde totu in aceeasi limba, si de a apromite supusilor sei Gratia Sa Imperatresa.

Deputatiunea transilvana a fostu condusa de Serenitatea Sa D. gubernatoru Principele de Schwarzenberg, avendo in frunte mai multi magnati, pre Esc. Sale D. Mitropolitul de Alba-Julia, Esc. Sa D. Episcopu de rit. latinu din Belgradu, Stralucitatile Sale Eppi dela Lugosiu si de Gierla, si alti multi representanti ai celoru alte confesiuni religionare.

Maiestatile Sale au binevoit uasi areta multumirea loru cea mai mare deputatiunei, si a apromite, ca 'si retiene ocazionea de a cereca si de a areta Maiestatei Sale Imperatesei Tiéra acea romantica a Ardealului. Dupa acea sa representat ostasimea.

Preotimea din diecesele Oradiei mari a fostu condusa de archipastorii sui de Esc. Sa Eppulu latinu si de Esc. Sa Eppulu nostru

gr. cat. Oradanu, caror'a leau urmatu alte corporatiuni dupa programma. A fostu o visiune patrundetore a vedé familiaritatea cu care conversara Maiest. S., si a privi blandeti'a in tota comportant'a loru, ca nesec semne vederate ale iubirei catra supusii loru, a caror'a fericitare e gloria Imperatorului. Séra a fostu iluminata tota cetatea carea sa induratu Mai. Sale a o cerceta, intre cele mai entuziastice strigari de bucurie.

In a 27. Maiu dimineti'a la 8 ore furam de facia la serbatorea atatu dorita a depunerei petrei fundamentale la linea drumului de feru, care e unu intemplantu de mare insemnatate in istoria cetatei noastre, pentru ea e unu midilociu prin care ne apropiam mai tare de Europa civilisata, si si neguitoriei inca va sei dee unu sboru mai estinsu. Cu tota ca a fostu timpu nefavoritoru, totusi s'au induratu Maiest. Sale a condecor'a, serbatorea cu presintia loru pre inalta, si a depune petr'a fundamentala. Dupa acea a binevoit u Maiest. Sa a cerceta beseric'a nostra catedrala gr. c., unde a fostu bineventat u de Esc. Sa Metropolitul Albei-Julie asistandu Eppii Hierarciei romane gr. c. si un numeru mare din preotimea nostra diecesana, executandu chorulu besericelui catedrale cele mai placute armonii de binevenire.

Dupa amédi s'a tienutu serbatorea poporală, la care au fostu chiamati juni si june din mai multe sate spre a se produce cu jocurile loru natiunale; saltulu romanu jocat u de romanii dela Faceteu imbracati in vestimente natiunali au produsu placere, si Maiest. Sale sau induratu a se uită la ei in tempu mai indelungatu. La mésa Imperatresa a fostu chiamate mai multe notabilitati din partea ecclesiastica si civila, sub prandiu a executat u junimea Oradana mai multe piese armoniose decantate in quartetu intre cari a fostu un'a si in limb'a romana; noi, ce e dreptu, vediundu poporatiunea din tienutulu acesta care e mare parte romana, si numerulu tinerilor romani din seminariulu romanu domesticu si a teologilor romani cari ca deprinsu in music'a vocala an dusu o rolă primaria, — amu si asteptat u decantarea loru mai multe piese romane, ce s'ar fi pututu exceptui numai se sia fostu mai mare energia din partea respectivilor, si destula barbatia de a-si implini pe lung'a dorintiele altor cu deosebire celea, ce ne inainteza si vedi a propria.

Séra s'a datu unu balu pomposu in onorea Maiestatilor Sale care au binevoit u al condecora MMai. Sale cu presentia prea nalta pucinelu tempu, pene candu s'au jocat u cateva piese de jocu.

In alta di dimineti'a si au continuat Maiestatile Sale calatoria catra Dobricinu, urmarite de urarile sincere ale poporului, si insocite de sentiminte de fidilitate ce le aveau catra tronulu pre gloriosu alu Inaltielor Sale.

Brasovu, 13. Iuniu n. Prin post'a din Cernauti trimisese D. V. Constant. Hurmuzachi dimpreuna cu sor'a Ds. D. Logofeté-sa Elis'a Sturdza PP. R. — dupa sunetulu scrisorei din 22. Maiu a. c. — o colecta in suma de siese dieci de galbini natura pentru Fondulu Reuniunei F. R. scl. si anume: 20 galbini dela D. V. Anastasie Panu; 15 galbini dela D. L. Costachi D. Sturdza; 5 dela Domna Marghiolita Catargiu; 10 din partea D. Logofetese Elis'a Sturdza si alti 10 din partea Ds. D. V. Constantinu Hurmuzachi, care suma s'a si incorporat fondului Reuniunei, cu cea mai respectuosa multiamire in numele orfelinelor si a tuturor iubitorilor de omenire. —

Brasovu, 15. Iuniu n. Atatu jurnalulu „Schulbote“ catu si programa D. Abate Anton de Kovács de aici, emisa de curundu spre a se aduna comun'a romano-catolica de aici pe inceputulu lui

Iuliu c., in caus'a scolara ne scopere, ca Esceleti'a Sa D. Episcopu Dr. Ludovicu Haynald si'a unitu tot'e incordarile spre a intemeie la Simleu de Csik una gimnasiu mare, o preparandia si o scola buna normala. Spre infinitarea scopului acestui'a a emis Escl. Sa o pastorală catra catolicii sei, in care desfasiura neamanabil'a lipsa de a se redice acestea scole in Csik si i provoca la contribuire caldurăsa.

Spre dotarea acestorui institutie face lipsa 6500 fr. m. c. pe anu
séu unu capitalu de 134,000 fr. si Escoel. Sa se oferéza, ca la toti
10 fior. contribuiti din partea diecesei sale va contribui pe alu unspre-
diecelea, ceea ce va face 12,000 fr. m. c. —

Aici va aduce D. Abate în legătura cu provocarea ținuta și inițierea unei Reuniuni pentru îmbunătățirea stării scolare romano-catolice din locu. —

Diua din 13. Iunie ne aduse o plòia fòrte cerbicòsa, care dura mereu si ne face frica de o alta posibila esundare a apelor.

TPANCIJLBANIA. *Брашовъ*, 16. Іюнъ. Че **п**сем-
нэзъ а фі жрпалістъ ші пъвлістъ? Чеі таі пъдпі
пцелегъ ачесте дбъ квінте ші челорѣ таі твлці ле супъ
ачелеаш ла үркі **п**тоткта ка сгототвлѣ зпі торі din каре таі
ла үртъ ня алеї пімікѣ, декътъ поте атьтъ, къ ачелаш ня тea
льсатѣ ка съ дормі віпе.

Ної карії не окоптмѣк въ жърпалистіка таї апробе впѣ пъ-
трапѣ де вѣкѣ, амѣ шті съ въ спнопетмѣ лвкврї твлтѣ атѣтѣ дн
фавбреа кътѣ ші дн дефавбреа еї, лвкврї каре пъ неа, пъльчеа
погъ, зъдѣ днисъ пічі пъбліквлї; ші се наре дн адевърѣ къ ла
ної днкъ а сосітѣ ачелѣ тімпѣ, днтрѣ каре с'ар къвепі ка жър-
палистіка съ таї ворбескѣ одатѣ ші de cine, ші пентрѣ cine, ші
кіарѣ дн контра са, ші токта ашea decspre ші кътрѣ пъблікѣ; чї
ної лъсътмѣ ка ші астѣдатѣ съ ворбескѣ пътai алui днaintea
пострѣ. — — Еатъ че афлътмѣ днтрѣ впвлѣ din жърпалеле па-
треї дн ачестѣ прівіцъ:

Кіемареа жэрпалістічесі Фөрп ұндоіель есте тұлғы таі ұнталтъ, де күтің с'ар пәтеа ұнкеіе din пәсечкнеа de актам а лякрьторілоръ еі, преквт ші din сфера лякрърій лоръ. Ծнѣ преоті, каре ар фі предікторъ ла чең таі пәтербісі комінь бісепріческъ, әнші профессоръ каре ар оқыпа чең дінтығе катедръ ұн үніверситеттеа чең таі реномітъ, пічі не de парте ны се потік асемъна ұнтаръ а лоръ актівітате кү әнші адебъратъ пәннің істік (еаръ ны шарлатанъ атъпіторъ). Преотвіл қывінтезъ пәтмай күтре по-пореній әнші локк сең пәтмай күтре о парте din ачеіаш, ұнтаре карій форте пәннің се потік лъзда кү врео қылтартъ таі ұнталтъ; профессорға ұнвацъ тотік пәтмай елеві din үна орі дозъ класе ші актівітате лаі рареорі се ұнтынде афаръ de пъредій шкóлелоръ, тъкаркъ остеңеңла лаі тотідеаңна о сімшіде війтірвіл; преотвіл есте кондакъторъ алж үндеръжкене віедікітіре, профессорға өнімінде атъпіторъ алж челеі війтіре; атътік пәтмай къ атъпідоръ се ағылшындарынан ұнтаре хотаръ преа ұнгасте. Кү тотвіл алта есте актівітате әнші жэрпалістік адебъратъ! Елж ворбештө тотідеаңна ұн пәтмьрвіл ұнтыпіторъ „Noi“ ка ші әнші domnitorъ күтре падінкеа ұнтрегъ; жэрпалістіл ұнкъ есте преоті, de ші преоті күтам сәпт қвакерій, каре 'ші дә елж ұнсұші кіемареа ші се хіротопештө сінгіръ пе сінеші, пептркъ ші елж ұнвацъ ші елж предикъ — ла класеле таі ляминате але дереі (пептркъ челепалте класе пічі ұлж қзноскъ пічі ұлж чітескъ). Ծнѣ пәннің істік кү караптеръ ші қызметі қрататъ ны пітіе аве алтъ сконъ de күтік пәтмай не ачеста.

Литр'ачеса о кіетаре ка ачеста пре кътѣ есте дпалть —
свблітъ, не атътѣ есте ші фортѣ греа. Че дпсемнѣзъ оре а
вои ка съ дпвезді пе чеї дпвѣдаді аї націвнѣй, аї цереї? Ачеста
дпсемнѣзъ аї фаче квпосквді къ тбте ideile domnіtore din вѣклъ
дптрѣ кареле віедгітъ, къ кредінделе, пъреріле, преждецелѣ,
суперстіціпіле (кредінделе дешерте), къ пъкателе, фѣрѣделецилѣ
ші рѣтъчіріле бтепілорѣ, къ фелхрітеле лорѣ ашевтінте, къ ві-
еаца лорѣ політікъ ші соціалъ; еарѣ дптрѣ тотѣ аместеквлѣ а-
честа de дпвѣдътврѣ пъблічіствлѣ съ лвкрезе totdeagnia ші п в-
тм аї din ппптвлѣ de ведере алѣ торалеї, дела каре дп тотѣ
віеда са пъ 'ї есте ертатѣ а се абате. Dintre ачестеа се поѣ
прічепе къ че вістієріе de штіпде теоретіче ші практіче, къ кътѣ
ацеріме de спірітѣ ші de літвѣ требае съ фіе дпзестратѣ аче-
ла, кареле кутѣзъ а дпкѣрка пе ютерї стї дерегтторіа de п-
влічістѣ. Ші къ тбте ачестеа че опініоне үщоръ лші факѣ оже-
нї, деспрѣ кіетареа впгї пъблічістѣ! Пе впѣ пъблічістѣ пъ'лѣ дп-
требѣ дѣкѣ аре діпломъ de докторатѣ, орі тѣкар тестімоніѣ de
матврітате: о кончесіоне, впѣ тіпографіѣ, о програтѣ дпцордо-
латѣ, къдїва катеразї пе ла діпѣтврї, карї съ ажкте ла поза
дптрепріндере ші съ дпролезе (de boie de певоіе) ла аюпадї,
аной еать жврпалвлѣ гата дпкѣлдатѣ дпбрѣкатѣ ка Minerva din
крерїї лвї Жое.

Ачестъ есте opinivnea преокнать а глотелорѣ деспре жар-
палистікъ. А девъратѣ къ таї съпѣ ші жириале де ачелеа, каре

нъ се pedir⁸ дъпъ вреuiпъ пріпчіпъ съпътосъ; чи еакъ ашea, се пъблікъ пептрвка съ се пътескъ къткъ ексістъ ші еле. Че e дрептъ, ачелеаш шті⁹ дібръвка впъ фелъ de маскъ а патріотіс-
твлій, паре къ зъбъ нъ ар фі dator⁸ фіекаре а'ші ізві ші апъра
nагrіa ca, къчі déктъ ар ізві пе алta маі твлтъ de кътъ пе a ca,
ар требві съ се renzтерe дъпъ челе зече порвпчі ділтре тъл-
харі. — (Ba үрта.) (D. „M. F.“)

Дела Магії. Ері дн 16./28. Маїв се ашевъ къ таре
деремоніє, де 7 преоді, п'ятера фундамента ла бісеріка впітъ че
се рѣдикъ дн вечіръ Кішфальъ. А 'ші фі пре ляпгъ, ші поте
а 'ші обосі къ дескріпера тиа челъ пвціпъ пе ленторівлъ сері-
осі, дакъ ва 'ші дншіра къ десм'пвтвлъ, къ ктъ постъ ші
піятате се днде піні ачеста, ажонце а атінче къ ла събара
деремоніє ачештія дваръ парте тóте офіціолателе дела Алья —
аньте ч. р. префекгъ фі репресентатъ прін прітвлъ комісарів D.
Фабріцісі, къ впъ ad латсі; претвра прін D. Cain консіліарівлъ
сеніоръ; черквлъ прін адівіктвлъ Dn. Вочиковскі; мацістратвлъ
прін D. Препсі Вароді ші ad латсі Алексіе Ковачів ш. а.

Ромъні de чеи че пя штів скріє аѣ фостѣ фурте твлї, шї саѣ
тіратѣ, ба ле квзѣ кѣ спѣраре кѣ dintre Domnii de съпелѣ
лорѣ п'аѣ венітѣ пічѣ ыплѣ de фаць.

Къ атъта таі вѣртоеъ ачѣста пентрѣкъ дн квтіа, че о днгропарѣ
дн впгїѣ, се пвсе ші о фбіѣ по каре дші днскрісеръ пвтеле
чей че штівръ. De ва ажкпде се таі вѣзъ лгтіна ачеа фбіѣ
вр'о датъ, ea ва da de мінчкпъ історіа, пентрѣ тімпвлѣ de акѣт,
къче пв се ва афла дн ea пічі впѣ пвтме de ротѣиѣ афаръ de
преодї. —

Ла асеменеа окасівні аветш кіарш даропіе а претерце къ сксемплвлъ; ші аічі пъ дикапе пічі політика сеќь пічі сфътошія, чі пътai даропіа че пъ се побте ескзга. —

Пе ла пої съ ворбескѣ дѣгъ тинчні, ѿна къ дн Париж е
длгтнечимѣ de 10 зил, алтъ къ Леополдъ — Lemberg — се ар-
фі кѣтнитѣ ка Codoma ши Гомора *). —

Типълъ е вънъ, въкатель същъ връхъ като 10—12 крачни дължини — терцъ —, аша дълътъ тела и възможностъ да се използва, како плавателна плът от 30 кг., ако се използва 42 кг. и т. н. —

— Дела Дніпъре, б. Іспів. О аргонкътъръ de ок
асупра економіеї de вітѣ.) Ля Biena таї дѣньїзі се фъкъ
еспосіціїспеа агропомікъ спре дніквръцеара агріклтврѣ ші а
прѣсіреі de вітѣ. Ап зілеле ачестеа се ва фаче о асеменеа
еспосіціїспеа ля Песта ші днікъ прекът се креде, таї віне сор-
татъ ші алѣсъ декътѣ а фостѣ чеа din Авгартен dela Biena. Ес-
посіціїспеа de ачестеа съпт de үпъ пентръцинітѣ фолосъ пентръ
тоте ратвріле економіеї, de ачеса есте преа de допітѣ, ка аче-
леаш съ се днігродѣкъ пе кътѣ с'ар пътѣ дні тоте провінціїле,
пентръка локвіторї дні тоте пърділе съ къштице окасієне de а
къпѡште таї de апропе чеа че есте үпъ, фолосіторъ ші къшти-
госъ ші таї ла үртъ съ се конвінгъ кіарѣ din есперіїндъ, din
практикъ, еаръ пн пътai din кърдї, къмкъ de екс. үпелтеле de
аратѣ потѣ фі твдтѣ таї сімпле ші тотвши таї авантажібсе, къ
үпера de вітѣ требвє съ трékъ ші пе ла пої пріп o реформъ
стрѣвѣттѣбрѣ. Аптр'ачеса со квіне а траце лявара амінте а
пропріетарілорѣ de пътжптѣ ші а тутврорѣ економілорѣ днікъ ші
асупра үнєї алте дніпреціврѣ. Еспосіціїспіле агропомічо дні-
тжпплате пъпъ акът aš datѣ пътжптенілорѣ ші стрѣпілорѣ o
ideѣ търдѣу decspre үпера de decspre соісріле вітелорѣ din үе-
ріле австріаче. Лас' днісь къ ла еспосіціїспеа с'аš тъпатѣ вітѣ
таї вжртосъ totѣ de але пропріетарілорѣ таї тарї ші din үп-
тврї таї днівчінате; dap' апої үнфrelе статистічe съпt de а-
жнпсъ пентръка съ no decamtъцескъ къ totvла дні ачеастъ прі-
вінцъ. —

Доіль чеа таі поєзь позмъртвъ ші предгіель сюта пред-
лі тутврорѣ вітелорѣ тарі корпнте din үеріле монархіеї асстріа-
чесе ма 1200 міліоне фіоріні т. к. Еї, біне, чі къ тобе аче-
стев дп апвлѣ трекятѣ с'аѣ дмпоратѣ віте дп предѣ de 8 мі-
ліоне фіоріні т. к. таі твлтѣ, декътѣ с'аѣ скосѣ din статвлѣ аз-
стріак дп афаръ, адікѣ къ 34,829 бої ші таєрі, 14,854 вачі ші
відеї ші къ 517,899 порчі. Ачестев сюти піште ціфре фортѣ
супъртотре пентрѣ пої карї не лъвдѣтѣ къ суптетѣ попоръ а-
гріквлтотре таі твлтѣ декътѣ indeстріале ші пегвдётотре. — Про-
дукте крѣде, към сеѣ, пеі шчл. дикъ се дмпбртѣ къ 2 міліоне
фіоріні т. к. таі твлтѣ декътѣ се еспртъ, чеса че нѣ ар фі де

*) Не тої скъфъндасеръ оменії Карлсвадъл щі апої de не ла Ієръсалімъ дѣнъ се aedъ пророчій d'andectea, кѣ апблъ ачеста ва adъче тарі непорочірі, щі ны ва скъпа de кътѣ челъ че ва кътильра кътаре къртічкъ щі о ва пропага ла къте алді 9 інші ш. а. Че се фачі бавелорѣ, каре n'aѣ алта de лъкрѣ de кътѣ се лъцескъ астфелів de мінчюпі, лъндъ пътеле лъї Dsmnezeѣ lndewerpѣ, каре сінгврѣ штіе віторівлѣ. Тікълошії, еї се факѣ щі Dsmnezeї, пътмай кътѣ се доведірѣ de мінчюпі пеастропоміч. Р.

крезвтъ, дѣкъ пѣ ар ворбі протокблеле вѣтілорѣ. Съ таї ѣп-семпътъ о сингрѣ ѣмпредѣвре. ѣпъ воѣ din церіе ахстріаче трае ла кѣтпъпъ греятате de тѣжлокъ деда 4 пѣпъ ла 7 тѣжі; din контрѣ ѣп Аргліа каре е таї зшорѣ есте ла 6 тѣжі, таї de тѣжлокъ пѣпъ ла 8 тѣжі; de ѣнде се ѣлкеіе, къ пої ѣлкъ пѣ штітъ кѣт се ѣлграшъ вітеле *).

Cronica straina.

БЕЛЦІА. Бѣлціа „Monitorul“ велцианѣ ѣлкъ ѣп-чепъ а се окѣпа къ кавса Прічіпателорѣ. Чітіторій поштій ѣші ворѣ адѣче амінте din челе пѣлікате таї de тѣлтѣ, къ не кѣпдѣ ешие ла арѣпъ політика коніектралъ decspre алецероа ѣпъї кап-дидатѣ пе троплѣ Молдо-рошпѣ, се лѣдіе ші ачеа файтъ, къ репресіялъ Белції ла кѣтреа de Константінополе ар лѣкра пептвѣ ѣпіреа Прічіпателорѣ ші пептвка съ се пѣпъ ѣп кап-дидатѣ ѣпъї пріпдѣ ѣлцианѣ. Акѣтъ ѣкіаръ „Monitorul“ белци-анѣ, къ ачеса файтъ е пефандатѣ ші спре добадѣ ла ачеста а-дѣче о депешѣ a ministrul de естерне ѣлцианѣ, каре о трѣ-місце ѣлкъ 23. Марцій ла консулѣ ѣлцианѣ din Бѣлкрештѣ ка респпнѣ ла ѣмпърѣшіріе ачествіа ѣп кавса ачеста, кѣткъ ad. рошпї ші аѣ ѣлторсѣ атепціонеа ші асвра ѣпъї пріпдѣ din Белціа. ѣп ачестъ депешѣ апобѣ ѣпістравѣ пѣтреа консулѣ ѣлцианѣ, къ с'аѣ пѣтатѣ къ о ретрацере ші ресервѣ ѣп кавса ачеста а Прічіпателорѣ, ѣпштініндѣ totdeodatѣ, къ Белціа п'аре де кѣтѣтѣ съ се амѣстече, чи еа ва рошпїеа ші ѣп кавса ачеста пектралъ, дѣпъ кѣт с'а пѣтатѣ ѣп тѣпплѣ ресбоілѣ, ла каре п'а воїтѣ а лѧ піче о парте.

,Nordul“ ѣлкъ totѣ п'а таї ѣпчѣтъ а арѣка препвсѣ аоз-пра Аргліа, Трчиеі ші Австріеі ѣп прівіре кѣтре ѣптрѣвѣчпеа ѣпіреа Прічіпателорѣ, ші акѣтъ deckoperi ѣлтр'о кореспондингъ dela Tricest din 2. Іспій, кѣткъ Mscrps aшбасадорвлѣ тѣрческѣ din Аргліа ар фі скріс кѣтре Kaimakamulѣ Moldovei, асеѣржн-дѣлѣ, къ ѣврѣплѣ епглезескѣ е детерминатѣ съ п'а се ѣпвоі-ескѣ ла ѣпіреа Прічіпателорѣ, ші къ Сip Хенрі Бѣлвер ва прімі ѣп скрѣтѣ п'обе інстрѣкціонѣ ѣп кавса ачеста. Маї ѣлколо де-ко-пера „Nordul“, къ комікарлѣ ѣланчезѣ din Прічіпате с'а штітѣлѣ ѣлкъпї de тѣтѣ хѣртіеле оріціале, каре се dedepъ кѣтре Пріцулѣ Вогоріди priп D. de Прокеш, консулѣ ахстріакѣ ші D. Mscrps din London. La ачестъ deckoperi ѣптвѣ „Oest. Z.“ тѣтѣлѣ челѣ рѣвѣ алѣ „Nordul“, каре компроміте ашиа персопе, ка пе бар. Талеірандѣ, дѣкъ штіреа ачеста п'а ва фі адевератѣ. (D. „Oe. Z.“)

Despre тѣрбѣрѣріе ескате din кавса лецеі пептвѣ бїнѣфа-черї се скріе акѣтъ, къ еле с'аѣ комплѣ ѣлтр'атѣта, ѣлкѣтѣ тѣтѣ комплѣе ші четвѣлѣ ѣлкъвїпцѣзѣ тескра че о лѧ ределе спре а п'обе ставілѣ порпіріорѣ дѣштѣпбосе ѣлтрѣ партіе, ad. dec-фачероа dietei, ші акѣтъ прімеште рецеле адресе de комплѣ-чере таї din тѣтѣ пърціе; кѣткъ ші партіа клерікалъ din ка-піталъ отърѣ къ маіорітате де вотѣрї ка съ се адресе се кѣтре рецеле ка лецеа ачеса съ се ревбѣчѣ ѣп фавбреа ліпіштеі.

Minіsterulѣ ѣлкъ таї ресасе totѣ ачелаші ші се крede, къ de съ ва ші рѣпчепе dieta, лецеа atіnсt п'а ва таї вені пе танетѣ. „Inden. Белцікъ“ ѣлсъ крede, къ ва еши ѣп Monitorul ѣпъ emicѣ пріп каре се ва ѣкіѣра къ adunata лецилатѣ се ва ѣлкide къ totѣлѣ.

ФРАНЦІА. Паріс, 9. Іспій. La фокалѣ челѣ nectinc de glorie ші de фаптѣ вікторіое але франчезіорѣ таї adasছе акѣтъ Афріка алѣ пѣтремѣлѣ. Се прімірѣ adekъ штірі din кѣтпѣлѣ ѣлпітѣ ѣп Афріка nordѣ апсасъ, къ таї тѣлте семінї барбаре с'аѣ ѣлвісѣ ші с'аѣ съпсѣ пѣтерї франчезе dimprezпъ къ шефі лорѣ, карі се роѓъ, ка съ лі се dea воїе а кѣтаторі ла Паріс, ка таї апдѣрї Абдел-Кадер, спре а'ші densne omaчe ле капітала паціе ачеса съ се ревбѣчѣ ѣп фавбреа ліпіштеі.

Жѣрпале франчезе спаль пе „Nordul“ ѣлцианѣ“ din маї тѣлте п'обкѣ de пе-лелалітате; таї вѣртосѣ Преса i o си-лпе кѣ-ратѣ, къ елѣ e п'омаї ѣпъї ѣлтрігантѣ ші ѣпъї гогоманѣ, каре п'а штіе п'їчі політика п'їчі стареа Франчіеі ші totѣ се atinque de опбреа еї, zikendѣ, къ франчезї ар фі ѣлтрігантї. „Преса“ дарѣ ѣл deckoperi ѣпъї adeverpѣ „Nordul“ каре п'а таї чї-рѣтѣ adesѣ п'пъї акѣтъ, кѣндѣ ziche: „Nordul“ крede, къ п'омаї „Секолul“ (франч.) ші „Преса“ таї ворбескѣ decspre demokra-цие din datinѣ веке, еарѣ челелале жѣрпале ле съптѣ d'штмане. Nordul ѣлсъ се ѣлшалъ, къче ѣврѣплѣ de астѣзї аре претен-циеа а се п'омаї кѣткъ ѣврѣплѣ demokratik. Totѣ лѧтіа о штіе ачеста, афарѣ de „Nordul“ п'омаї фолісіреа лецизітѣ а дреплѣ-ко-пітітіоналѣ п'обе съ се лесе, ка оѣ се контрѣзее de in-

trіfle революціонарї ші de конііврѣчпѣ decspre каре ворбеште „Nordul“, кѣндѣ реферѣзѣ decspre тѣшкѣріе че се факѣ ѣп Франца ѣп кавса алецеріорѣ.

Партіата демократъ ieа акѣтъ парте таї таре ла фолосіреа дрептвѣлѣ de алецеро, ші се скріе къ ѣлтрѣ kandidatѣ ei fіg-реазѣ кѣарѣ ші персоналітѣці дінтрѣ челе таї renomite але-фо-стѣ реппбліче, Buchez ші џенер. Cavaignac, Garnier-Pages, каре фі тѣмбрѣ ѣврѣплѣ провісіорѣ; Carnot, фоствѣлѣ ministru de інстрѣкціоне съптѣ реппбліка dela an. 1848; Gondhauz, фоствѣлѣ ministru de finanze; E. Olivier advokatulѣ sh. a.

RSCIA ші ПОЛОНІА. Варшава. Ка о штіе се лѣ-щіе файма ѣп Полоніа, къ ѣпъї ісраелітѣ, банкери таре къ п'омаї Френкел, ар фі прімітѣ tіtulul de baronul dela Imperatrlѣ ші ісраелії чеі п'оме-рошѣ ѣп прівіцеле полонезе аштен-таѣ de aicї o префачеро ѣп сбреа лорѣ ѣп Rscia, кѣндѣ „Nordul“ deodatѣ demindеште категоріче ачеа штіре, zikendѣ, къ п'їчі тѣлѣ п'їчі тѣлѣ дрептвѣлѣ de побілѣ п'а datѣ ѣврѣплѣ рѣсескѣ п'їчі ва да ла ісраелії.

Decspre кѣтаторія Imperatrlѣ la Polonia се ѣпдо-искѣ акѣтъ б'єнї ші крѣдѣ таї тѣлѣ, къ елѣ ва трече п'омаї la Церманія п'оме ла Стутгартѣ e съ се дрітълѣскѣ къ Наполеонѣ.

Се таї п'їскѣ ѣпъї пріпдѣ імперіалѣ, ad. алѣ 6-леа ѣп фіна-лѣ Апрілѣ, кървї ѣп dedepъ п'оме Сергіе.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

Iaish, 27. Mai k. v. „Gazeta de Moldavia“ ne ѣппѣр-тѣште ѣртѣтѣрѣле:

„Maiest. Ca Imperatrlѣ Austria, apreciindѣ пріміреа чеа осніталіеръ de каре аѣ фостѣ ѣлтажніпіатѣ корпілѣ de окніаціе алѣ арматеі імперіале din партеа авторітѣціорѣ ші боірімеі Moldovei, аѣ бїнѣвоітѣ а акорда ла таї тѣлѣ персопе ѣпсем-нате семпеле Imperatrlѣ Sale bїnѣвоінде. Шефлѣ ѣврѣплѣ прі-зентѣ L. C. Prindulѣ Kaimakamulѣ N. Konaki-Bogoride, с'аѣ деко-ратѣ къ тарелѣ кордонulѣ алѣ ordіnulѣ корона de ферѣ, пептвѣ каре Есчел. Ca с'аѣ комплémentatѣ ерї de корпілѣ dіпломатік, de DD. ministru ші de боірімеа. Acemene dekoradї с'аѣ три-мѣсѣ ші ла Бѣлкрештѣ Imper. C. Prindulѣ Kaimakamulѣ ші ла ѣпъї п'омѣрѣ de боерї.

— ѣп 25. але крептеі с'аѣ челе-братѣ ѣп тѣтѣ Moldova сервареа попорапъ п'омітѣ „Съмѣта Moșilor“, zи консfiпцїt amintirei рѣпосаціорѣ. Астѣ datinѣ aktivѣ с'аѣ п'єтрапатѣ ѣлтрѣ totї рошпїи. ѣпї плѣпгѣ пе аї лорѣ п'єріпї ші афинѣ петрекїндѣ п'омптеа ѣп ажнплѣ зілѣ пре лъпгѣ а лорѣ тормінте, алїлѣ ле парфомеазѣ шілѣ ѣплампінеазѣ къ канделе ѣп кѣтѣ рѣсппнде-скѣ аовира цінтерітѣ о лѧтіаціе фїнѣбрь. ѣп ачеа zи, дѣпѣ рѣгъ-чппї, преодїлѣ бїнѣвпінтеазѣ просфораріе densne пре лъпгѣ тормінте, дѣпѣ каре жпнї ші фете дѣкѣ ші ѣппѣрѣцѣскѣ пе ла п'ево-ешї ші бѣтрѣлѣ васе ші папіе-ре п'їніе къ обіектѣ de тѣлкare. Іакрѣ вредникѣ de ѣпсемпатѣ естѣ къ ѣп астѣ datinѣ ce dec-копере пре лъпгѣ rїtulѣ крештіnѣ ші о рѣтѣшідѣ а кѣтѣлѣ ап-тикѣ епіптеанѣ, кѣтѣ ѣлтрѣ просфорале фїнѣреазѣ таї къ са-ть тѣртеле п'омітѣ колаклѣ ші п'пъза, астѣ din ѣртѣ, каре аре-форма зпнї пасерї, поартѣ ші п'оме ачеа пасерї, (латіпеште ирира) сfiпцїt la Епіптенї ші totѣ одатѣ сімболовѣ алѣ амор-дѣлѣ фіескѣ.

Ceva despre crescerea tinerimiei.

(Urmare din Nr. tr.)

Me veti intréha acuma, Domnilor mei, si aveți dreptu de a me intreba, ca ce lipsă au români pentru de a crește fiile loru într'o cultură mai înaltă?

Si eu voi respunde, ca lipsele loru suntu multe, si foarte mari :

a) Romanii au lipsa de inventatori. Inventatoriul pentru ca se pota inventa, trebuie sa fie singuru inventat; de orice numai prin un inventator inventat. Se poate tinerimea deosebita si cultiva, si numai dela unul inventat. Se poate inventia ceva. Prunci, mai nainte de a ambila la scola, sunt numai sub crescerea parintilor, incepundu a ambila cadu si sub crescerea inventatorului, carele intru adeveru e alu doile parinte de crescere. Inventatoriul, pentru ca se pota cresc, trebuie sa fie singuru bine crescutu, caci de nu, strica si crescerea, ce prunci au capatato dora buna dela parinti. Inventatoriul trebuie sa aiba tactu si inteleptiune, pentru ca se ocarmuiasca inteleptiesc scola, acea corporatiune, carea e data sub man'a lui.

Inventatoriul e gradinariu. Precum gradinariul griesce ca polomid'a sa nu impedece crescerea si desvoltarea florilor, le uia in secceta si le apera de viscole, ca sa nu pera ci se creasca in frumsenia si nobletia; asia inventatoriulu indepartedia totte datinile si faptele reale a le tinerimii, i poledia mintea si facultatile ei, ca se nu se uida spiritulu, ci sa se desfasoare in puterile sale, — si invetitia a cunoisce talentele pruncilor, pe carii in contielegere cu parintii sa i

*). ѣп Apdealѣ рапѣ воѣ ва кѣтпїнї престе 5 тѣжі. —

aléga dupa inclinarea si talentulu loru, si pe cei slabii sa' i acomodeze la plugu, maiestria si neguieritoria, éra pe cei escelenti sa' i sfatuiésca pentru sciintie.

Dar' noi n'avemu lipsa de invetiatori numai pentru scólele elementare, ci si pentru scólele reale si alte institute mai nalte*).

b) Romanii au lipsa de preoti. Preotulu e doctorulu susfletescu, si pentru ca se pôta invetia moralulu adeveratu, si sânt'a invetiatura a lui Isusu Christosu singuru trebuia se sia invetiatu. Se invetie a iubi poporulu, credint'a si pre Imperatu, famili'a si pe aprópele, si preotulu numai atunci va pôte invetia pe romani, déca va si invetiatu, va ave moralu, si va si unu preotu alu poporului seu.

La noi, preotimea duce rol'a cea mai mare in viéti'a nostra: De óre ce viéti'a nostra politica e mica, ci mai multu bisericésca; asiadar pentru chiamarea preotiesca trebuiescu barbati destepți din poporu-ne.

c) Romanii au lipsa de medici. — Mediculu, e doctorulu trupescu, — si pentruca se ne pôta cura si vindeca trebue se alba anima si simpatia. — Dvostre sciti prea bine, ca o parte a poporului nostru e plina de credintia desíerta, crede in farmecatorii si descantaturi. De acésta se pôte desvinovati in catuva prin aceea, ca credint'a acésta desíerta a mostenit-o prin traditiunile sale, inca dela acei stramosi, carii adorau diei pagani. Asia credint'a desíerta nu e in sine asia periculosa, catu e urita. — Nu periculosa, pentru ca acele fermecatorii si nemicuri n'au putere de a face reu; ci e urita, pentruca in secululu acésta candu domnesce credint'a cea adeverata a lui Christosu si civilisatiunea, e spre cea mai mare rusine acelora, carii mai credu in asia nimicuri.

Dar' e periculosa cur'a si vindecarea, carea se increde unora prosti, siarlatani: babeloru, crediendu a scapa de bôla, si puteti Dvostre crede, ca aceia voru vindeca aceea, ce numai sciint'a si unu doctoru pôte? Au nu ati auditu intemplari, candu babele, necunoscundu puterea ierburilor si voindu a vindeca, au otravitu pe morbosii? Inaltulu gubernu, ca se impedece asemene casuri, a opritul vindecarea cu ierburi, prin flicine. Au nu ati auditu intemplari, candu babele, nescindu ce se faca, si de ce sa se apuce la atare nascere estraordinaria, au ucis prin nesciint'a loru si pre mama si pre pruncu, au stinsu o familia, si multi credu ca acum le-a venit mortea, séu asia le-a fostu dat'a.

Dat'a nu face nimicu, ci ori ce se face, prin omu si fapta se face. — Apoi mai sunt o multime de casuri, candu morbosii, numai pentru ca s'au lasatu sa 'i vindece asemene ómeni, si-au stricatu sanatatea si si-au prescurtatu viéti'a loru, si si acésta pucina au petrecutu-o stricati, vatemati séu din leuntru, séu din afara.

In asia impregiurari si lipse mari, déca poporulu ar' ave medici buni si din sangele seu, tota increderea le-aru da-o, ei ar' griji pentru sanatatea si viéti'a lui si din aceea datorintia, ca poporulu pentru sine i-a crescutu. —

(Va urma.)

*) Eu nu intielegu impregiurarea acésta domniloru mei! Me rogu informatime, ce e causa, ca in Lipova nemtii si au redicatu, pe lenga clasele elementare, si o clasa reala. — Si romanii inca nu au clasa reala? de si sunt mai multi! Déca s'a redicatu aceea pe spesele orasului. — Eara de s'a redicatu din spesele private, romanii se nu pôta insinuia ceva asemene?! Eu amu intrebatu pe D. protopopu I. C. ce e causa? — Mi a respunsu ca vi s'a impartasitu voi'a si parerea cum sa insinuati si Dvostre o clasa, séu scóla reala, — si Dvostre asia desinteresati v'ati aretat? ! — Numai desbinarea e causa.

БЪЛЕТИНЪ ОФИЧИАЛЪ.

Nr. 4671 1857.

Pres.

ЕСКРИПЕ ДЕ КОНКЮРСЪ,

пептръ квординея бртътбрелоръ посттръ де сервіцъ ла ждекътори еле брвариалі de I. ши a II. instanță дн Мареле Принчипатъ алъ Apdealвлъ.

Не тетеиълъ диспесечиълоръ оргапиче аprobate npin декретълъ днпрерътескъ дн 13. Маиъ а. к. прівітбре ла ашезарея ждекъториелоръ брвариалі de I., II. ши a III. instanță пептръ Мареле Принчипатъ Apdealвлъ, ши дн брмарея днпальмъ декретъ алъ министриелоръ ч. р. de interne ши de дрентате дн 28. Маиъ а. к. Np. 4846 M. I. се пълкъ прип ачелста конкюрсълъ пептръ квординея de 30 посттръ де сервіцъ de асесори ши de 10 посттръ де адіспекци, ла ждекътори еле брвариалі de I. instanță дн Cisiib, Брашовъ, Кахжъ, Моръш-Ошорхеи, Бистрицъ,

Orăştia, Бълградъ, Дежъ, Odorheiu ши Шимлеулъ Сълацилъ, ши de 2 посттръ пептръ секретарі de консілі, — ла къртеа ждекътореасъ брвариале апелатівъ дн Сібіу, къ терминъ de патръ септътълі, компютате dela датвлъ ачестеи пъблікъръ, адъкъндъсе ла кваштинга допіторілоръ de a ждебъціша впвлъ din ачесте посттръ de сервіцъ пептръ днокома бртаре, вртътбреле:

I. De асесори ши адіспекци прекът ши до секретарі de консілі — се потръ денгми атътъ брвари, карі се афъ дефинитівъ ашезадъ дн сфера політикъ-administrativъ ши ждекътореасъ, кътъ ши персонае демне de днкредере ши капачи de сервіцъ, карі астъдатъ нз се ма' афъ дн сервіцъ аптівъ de статъ, се' карі н'а' фостъ de локъ ашезате дн ачела, днсъ пътнай астъфелъ до инши, карі пе лъпгъ о днкредере черкатъ de тóте пърціле, свит днзестраді къ кваштинга требаціосе ла траптареа требелоръ че обвіпъ ла ждекътори еле брвариалі, ши днкъ ши къ есперінде практиче кълесе de ши пайнте дн прівінда ачеста, ши дн а формелоръ че се чеरъ ла процеселе брвариалі, ши карі, спре а пътніжлои коътметлъ, че се речере прип аптівітатае офіціосъ а ждекътори е, къ попоръйвна дн а е' літъ матеръ, аш требаціоса кваштинга de о літъ а церей, каре се днтребінде зъ ма' таре дн респектівълъ черкъ. Компетіторії днпъ посттрілес de оекретарі de консілі, пе лъпгъ кваштинга літъеи цермане, аш съ добедесъ, къ квасокъ днкъ ши літъ тағіаръ аш пе чеа ромънъ.

Брвари кітмаді ла посттрілес de асесорі (реферінди), адіспекци ши оекретарі de консілі — din статвлъ дерегъториелоръ політиче-administrative аш ждекъторешті се воръ денгми аште спре скопълъ ачеста къ рапгълъ ши саларівлъ decemnatъ съб III., de кътва дн пътреа категоріеи de сервіцъ, din каре с'а' лятъ, е' п'я аш компетінде ма' днпалте ши ма' таре, кътъ дн днпътълъларе ачеста е' ремънъ дн лефеле лоръ de бані, ши лі се ва пъзі рапгълъ, пъсечівна ши пропъшіреа дн трепте ма' днпалте de саларів, ла дерегъторіа, de каре се ціпъ.

Dенгміндъсе de асесорі се' реферінди anticti de претръ, атъпчі, лъсжндулісе рапгълъ, че'лъ адъкъ къ cine din сервіцълъ de ма' пайнте, лі се ва асемна саларівлъ пътнітъ съб III.

Пептръ перпдереа кортевълъ патрале, се' а еківалентелі de кортевъ, че л'а' драсъ, прітескъ е', къ прівіре ла саларівлъ, че л'а' драсъ дн момента ла кітмъреи лоръ ла ждекъторіа брвариале, ши ла чела, каре лі се ва да прип нова десінъчівне de сервіцъ, воръ прімі din касъ дн касъ o decdътнара, каре лі се ва демесъра de кътъ респектівеле министеріе, дн форма зъні адаасъ персонале, некомпітавръ дн пенсіоне, ши лі се ва респнде дн рате ляпнръ.

III. Denгmіndъсе de асесорі, адіспекци ши секретарі de консілі персонае, карі de астъдатъ нз се афъ дн сервіцъ аптівъ de статъ, се' карі нз аш фостъ пічі одатъ дн ачела, атъпчі впеле ка ачеле се воръ фаче пърташе de тóте дрептъріе, карі ле аш амплоіаціи ашезадъ дефинитівъ, аплікъндъсе ши аспра лоръ прескріпте, карі с'а' емісъ престе totъ пептръ амплоіаціи de статъ.

Асесорі din шірвълъ брвариелоръ че нз ста' дн сервіцъ аптівъ de статъ, ши асесорії ши реферінди din шірвріле амплоіаціоръ ашезадъ дефинитівъ, прітескъ рапгълъ днпъ a VIII-a класе a дитеi ши вп'я саларів de 1200 фр. пе анъ, адіспекци прітескъ рапгълъ днпъ a IX-a класе de дите ши саларівлъ de 700 фр., ear секретарії de консілі рапгълъ днпъ a VIII-a класе de дите ши саларівлъ de 1200 фр., de кътва ла че' че ма' пайнте аш фостъ ашезадъ дн сервіцъ аптівъ de статъ, din алтъ тітъ нз лі се квіне вп'я рапгъ, аш саларів ма' днпалтъ.

IV. Компетіорії, карі се афъ дн сервіцъ, аш с'ші аштеарпъ чееріле лоръ, тітбрале, ши дндрептате кътъ днпалтълъ министеріе de інтерн, карі требаціо съ філь провъзгате къ докумінтиле добедітіріе de речерінде пътнітъ съб I., пе калеа дерегъториелоръ, свит карі ста' дн, ear' din конптръ тоці чеїлалці компетіорії пемеziatъ ла пресідівълъ губернътжнтулъ ч. р., дн термінълъ кътъ днне конкюрсълъ deckicъ, адекъ пътъ ла 8. Іслів п. ап. кврътъ.

Сібіу, дн 8. Іслів 1857.

Губернътжнълъ цінераріе de артілерій
(2—3) Каролъ Прічіпеле de III вардепбергъ.

Адіо дн Брашовъ дн 17. Іслів п.:

Авралъ (галвін) 4 ф. 48 кр. тк. Аргінтълъ 3 %